

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta ta' l-14 ta' Settembru, 2004

Appell Kriminali Numru. 149/2004

Il-Pulizija

Vs

Mark Portanier

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fis-17 ta' Novembru, 2003 fis-1.20 p.m. go Bonnici Buildings, 16, M. Pullicino Street, Burmarrad, kellu fil-pussess tieghu ghall-finijiet ta' bejgh xi ikel ghall-konsum mill-bniedem (21 whole frozen rabbits, 1 box – 23.6 kg. whole chicken) li fuqu ma kienx hemm dik it-tikketta kif jista' jigi preskritt, mehmuza jew imwahhla jew inkluza mal-mahfen.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tas-7 ta' Lulju, 2004, li biha, sabet lill-imputat hati skond l-akkuza w ikkundannatu jhallas LM200 multa w ordnat il-konfiska w id-distruzzjoni tal-oggetti sekwestrati.

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fis-16 ta' Lulju, 2004, li bih talab lil din il-Qorti joghgħobha tilqa' dan l-appell billi tirrevokaha w thassar is-sentenza appellata.

Fliet l-atti kollha processwali,

Rat li l-aggravji tal-appellant fil-qosor jikkonsistu fis-segwenti w cioe' li, mill-provi mressqa, l-appellant qatt ma seta' jinstab hati tal-akkuza dedotta kontrieh stante li ma jirrizultax li l-oggetti kienu esposti ghall-biegh anzi kienu qed jigu storjati għandu . Inoltre qatt ma gie suggerit u wisq inqas ippruvvat li l-appellant kien qed iwassal dan l-ikel għand il-konsumatur mingħajr label .

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti;

Ikkonsidrat;

Illi qabel xejn il-Qorti trid necessarjament tosserva li – kif gibdet l-attenzjoni tal-partijiet waqt l-udjenza - fis-sentenza appellata , l-Ewwel Qorti ma ccitatax id-dispozizzjonijiet tal-ligi li tahthom sabet lill-appellant hati;

Semghet għalhekk it-trattazzjoni dwar din il-pregudizzjali ;

Ikkonsidrat ;

Li skond l-artikolu 382 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti tal-Magistrati , meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tghid l-fatti li tagħhom dan ikun gie misjub hati , tagħti l-piena w ssemmi l-artikolu tal-

Kodici Kriminali jew ta' kull ligi ohra li tkun tikkontempla r-reat;

Illi skond gurisprudenza kostanti ta' din il-Qorti n-nuqqas li jsir dan jimporta n-nullita' tas-sentenza appellata . Dan ghaliex dan-nuqqas jammonta ghal nuqqas ta' formalita' sostanzjali . F' kaz simili dan jintitola lil din il-Qorti li thassar is-sentenza w tiddeciedi l-kawza hi stess skond dak li jipprovd i-artikolu 428 (3) tal-Kodici Kriminali . (ara f' dan is-sens I-Appelli Kriminali : “Il-Pulizija vs. Paul Cachia” [25.9.2003] ; “Il-Pulizija vs. Joseph Zahra” [9.9.2002]; “Il-Pulizija vs.Benjamin Muscat” [10.7.2002 u 28.6.2002] “Il-Pulizija vs. Donald Cilia” [24.4.2002] u ohrajn)

Illi fil-kaz in ezami , jidher manifest li l-Ewwel Qorti – x'aktarx bi zvista – naqset li ssemmi l-artikolu tal-ligi li tahtu sabet htija fil-konfront tal-appellant u dan jirrendi s-sentenza appellata nulla .

Ghalhekk hu l-kaz li din il-Qorti terga' tiddeciedi hi l-kaz mill-gdid kif tiprovd i-ligi fl-artikolu 428 (3) fuq imsemmi;

Rat il-provi li ngabu quddiem l-Ewwel Qorti w li jinsabu traskritti fil-process ;

Semghet it-tattazzjoni dwar il-mertu ;

Ikkonsidrat;

Illi rrizulta mix-xhieda tal-Health Inspector Peter Grech li fis-17 ta' Novembru, 2003, ghall-habta tas-1.20 pm , kienet saret *inspection* go Punici Buildings, 16, M. Pullicino Street, Burmarrad . Hemm instabu zewg “cold rooms” kbar qalb hafna garages u f' dawn il-“cold rooms” sabu wiehed u ghoxrin (21) fenech iffrizat u 23.6 kilos tigieg iffrizat minghajr tikketta. Dawn gew issigillati fuq il-post. Ricevuti l-appellant ma kellux ta' minn fejn kien gej ix-xoghol u hu ma kienx qalilhom minn fejn kienu gew. It-tigieg kienu “whole chickens” li kienu ppakkjati minnghajr tikketta

. Dawn kienu storjati għand l-appellant. Hu għaraf lill-appellant prezenti fl-awla (tal-Ewwel Qorti) .

Il-Health Inspector Clive Tonna kkorrobora dak kollu li qal ix-xhud precedenti w zied li hu kien kellem lill-appellant, talbu ghall-invoices pero' dak il-hin ma kellux u lanqas kien gabhom wara. Dwar il-fniek l-appellant kien qallu "jien qatt ma rajt bil-label." Dawn it-tigieg li raw ma setghux ikunu dawk li kienu gejjin minn Ghawdex fil-van li huma kienu segwew biex sabu l-istores tal-appellant. Skond ix-xhud il-*Labelling Regulations* jiddisponu li dawn l-oggetti t'ikel iridu jkunu ppakkjati b' *label* fuqhom li tħid x'inħuma. Hu ma kienx ra lill-appellant ibiegh u l-oggetti kienu fl-stores , ghax l-appellant iqassam lis-supermarkets u l-hwienet.

Illi l-appellant ma xehedx quddiem l-Ewwel Qorti;

Ikkonsidrat;

Illi l-appellant jargumenta li, ladarba l-oggetti tal-ikel inkriminati kienu jinsabu biss storjati għandu w ma kienux qed jigu esposti ghall-biegh lill-konsumatur, allura ma kienux jaapplikaw għalihom ir-regolamenti dwar "Labelling, presentation and advertising of Foodstuffs " (A.L. 5 tas-sena 2202) . Dan għaliex ir-Regolament 2 (1) tal-istess Regolamenti jiddisponi li :-

"These regulations concern the labelling of foodstuffs to be delivered as such to the ultimate consumer and certain aspects to the presentation thereof."

Issa skond l-artikolu 2 tal-Kap. 449 , Food Safety Act , Att XIV tas-sena 2002, it-terminu "consumer" gie defenit bhala :-

"any natural or legal person who, not in the course of business , trade or profession , buys or otherwise receives food or food sources within the meaning of the provisions of this Act." (sottolinear tal-Qorti).

Illi minn din id-definizzjoni jidher car li I-konsumatur hu dak li jixtri jew jakkwista ikel mhux in linea ta' kummerc bhal ma hu, per ezempju , I-bejjiegh bl-imnut , bhal hwienet jew supermarkets, jew bejjiegh iehor bl-ingrossa li jkunu qed jaghmel dan fil-kors tal-kummerc tieghu. Din I-interpretazzjoni tkompli tissahhah mill-kiem uzat fir-regolament 2 fuq imselli fejn il-konsumatur jerga sahansitra jigi limitat u arginat li jfisser “**the ultimate consumer**”, (emfasi tal-Qorti).

Illi mix-xhieda tal-prosekuzzjoni jidher car li dawn I-oggetti kienu jinsabu magħluqa go “cold stores” u ma kienux, f'dak I-istadju, qed jigu offruti jew esposti ghall-biegh lill-konsumatur fis-sens ristrett mill-istess ligi u mir-regolament fuq imsemmi.

Illi I-Food Safety Act per se ma johloqx ir-reat imsemmi fl-imputazzjoni , izda I-artikolu 10 jaghti s-setgha lill-Ministru responsabbi li jagħmel regolamenti li *inter alia* jipprovdu ghall-impozizzjoni ta' htigijiet jew projbizzjonijiet li jirregolaw il-“labelling” tal-oggetti tal-ikel. U I-unici regolamenti rilevanti jidhru li huma dawn taht I-Avviz Legali 5 tat-2002 fuq imsemmi.

Hu minnu li I-Food Safety Act fl-artikoli 4 johloq certi prezunzjonijiet, pero' fil-fehma ta' din il-Qorti dawn ma jistghux morru kontra I-kiem car tar-regolament 2 invokat mid-difiza .

Għalhekk , fil-fehma ta' din il-Qorti , sakemm ir-Regolament 2 jibqa' kif inhu illum , jidher li I-obbliku tal-ittikkettjar jew *labelling* ma japplikax fl-istadju ta' *cold storage* jew hazna , qabel ma I-ogġetti tal-ikel jimbiegh bil-grossa lil persuni fil-kors tal-kummerc tagħhom kif jirrizulta li kien destinat li jsir bl-ogġetti in kwistjoni. Għalhekk *de lege lata* ir-reat imputat lill-appellant, fl-assenza ta' dispozzjoni li toholqu fil-ligi principali w fid-dawl tal-limitazzjoni magħmula mill-istess regolament 2 tal-A.L. 5 tas-sena 2002, ma jezistix.

Ghalhekk tiddisponi mill-appell billi tilqa' l-istess u, fl-ewwel lok, tirrevoka w thassar is-sentenza appellata minhabba nullita' tal-istess w, fit-tieni lok , wara li qieset mill-gdid il-provi li ngabu quddiem l-ewwel Qorti w li huma traskritti fil-process u wara li rat l-artikoli 2, 4, 10 u 43 tal-Kap.449 u r-Regolament 2 tal-Avviz Legali 5 tal-2002l, ssib lill-appellant mhux hati tal-akkuza dedotta kontra tieghu w tilliberah mill-istess.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----